

במה צמח לא בוארי הפקולטה ארסואת ליניים
מה שמע
אל האוניברסיטה הצבית והדסה

יום הפקולטה 2016 הגביע הוא שלנו! שנה ו'

גיליון מס' 104 | שנה 45 | קיץ תשע"ו | 2016

"מה נשמע" כתב העת של הפקולטה
לרפואת שיניים ובוגריה.

שנה 45 גיליון 104,
קיץ תשע"ו - 2016

המייסד (1971) והעורך הראשון:
נח שטרן

עורך:

פרופ' נח שטרן 052-641-4770
nstern@cc.huji.ac.il

יו"ר ארגון הבוגרים:

פרופ' דורון אפרמיאן 050-8573945
dorona@cc.huji.ac.il

מזכירת המערכת:

גב' מאיה מועלם

יחסי ציבור:

יהודית רודולף

עריכה לשונית:

אודי לוינגר

עיצוב גרפי:

"מעוצב" ליאת חברוני

הפקה ודפוס:

דפוס איילון, ירושלים

כתובת המערכת:

"מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים,
הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה,
ת"ד 12272 ירושלים 91120

אתר הפקולטה:

<http://dental.huji.ac.il>

אתר ארגון הבוגרים - מהנוסח העברי
של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

קורא יקר,

פעילות רבה התרחשה בשלושת החודשים האחרונים בין כותלי הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים.

כדרכנו קיימנו בתחילת הקיץ את יום הפקולטה, המכונה גם יום המחקר ויום הספורט הפקולטאי (כי כל הנושאים שהזכרנו מתקיימים בו). ביום זה הוצגו פוסטרים של הסטודנטים וגם חולקו פרסים לסטודנטים ולעובדים מצטיינים. בין השאר חולק לראשונה פרס על שם מורה ותיק מאוניברסיטת באפלו - פרופ' סטו פישמן, שבמשך שנים רבות נסע הלך ושוב לארה"ב ואלינו, עד שלאחרונה עשה עלייה וכעת גר בארץ דרך קבע.

אנשי המחלקה לשיקום הפה היו פעילים בכנס בשם "9 חודשים", ורכזי ההוראה הקלינית במחלקה לשיקום הפה גם ערכו סיור לימודים קצר בשלושה בתי ספר באירופה. עיקר פעילותם התבטאה בכנס קליני ארצי רב משתתפים לזכרו של איש המחלקה הוותיק מיקי שוורץ ז"ל, שהלך לעולמו בגיל צעיר מדי.

עוד בגיליון זה: התכנית הבינלאומית למדעים ביו-רפואיים מציגה את עצמה על כל תלמידה אחרי שלוש שנים של פעילות ראשונית, מסופר על מורה ותיקה בבית ספרנו שזכתה בפרס יוקרתי על עבודת מחקר מצטיינת, ובמדור הקבוע "לזכרו" אנו מביאים את כתבתו של דודי שוורץ, אחיו הצעיר של ד"ר מיקי שוורץ ז"ל, מורה ותיק במחלקה לשיקום הפה שהלך לעולמו בטרם עת.

כמו כן אנו מפרסמים את המדורים הקבועים, ובראשם את הטור האישי של דיקן הפקולטה, פרופ' אהרון פלמון, את המדור של פרופ' וולטר כהן על ותיקי הקלינאים ברמה עולמית, פינת 'יתד' בעריכתו של רפי פישר, וכן 'דברי חכמים' של הרב דימנטמן ופינתו של העורך 'בינינו'.

קריאה מהנה,

נח שטרן, עורך

תוכן העניינים

3 טור אישי דבר הדיקן

4 יום המחקר הפקולטאי

8 אקרדיטציה לרפו"ש לילדים

10 תעודת כבוד לאורתודונטיה

15 ואין איש יודע את יומו

16 לזכרו

דבר הדיקן

להוראה פרופ' שפירא, ראש המכון למדעי רפואת השיניים ד"ר נוסבאום, מנהל המרפאות ד"ר ליבני ומנהלי המחלקות, כדי להעשיר ולחדש את תכנית הלימודים. ההעשרה מתבצעת באמצעות לימודי בחירה, בבחינת שיטות ההוראה חדשות ובהגדלת הניסיון הקליני, כך שנמשיך להיות פקולטה מובילה ברמה העולמית. הסגל שלנו מוזמן לבקר במקומות רבים בעולם ונציגים בכירים רבים מהעולם מבקרים אצלנו, והתוצאה היא הפריה הדדית שמעשירה את יכולתינו.

בספטמבר הקרוב יתקיים בירושלים הכנס הראשי של מחקר דנטלי באירופה. בראש הכנס עומד פרופ' הרולד סגן כהן מהפקולטה. זהו הישג חשוב למדינת ישראל, בעיקר בימים אלו של חרמות אקדמיות, המעיד על החוזק המחקרי שלנו. אני מזמין אתכם להירשם לכנס זה מפני שהשתתפות בו תהיה לא רק מעניינת מבחינה מדעית אלא תשובה נחרצת לחיזוקנו בעולם המדעי ברפואת שיניים.

כמו בכל טור, אני קורא לבוגרים שלנו להמשיך ולתרום לפקולטה. כל תרומה שכזו עוזרת לנו להכשיר את הדור הבא של רופאי השיניים הכלליים והמומחים ומטפחת את אנשי המחקר הדנטלי של מדינת ישראל. מצוינות זו היא הבסיס לגאוות היחידה שלנו כשייכים לגוף מוביל השייך לכולנו.

**פרופ' אהרון פלמון,
דיקן**

תקווה שגם בעיה זו תיפתר בעתיד הקרוב מפני שהאוצר החשוב ביותר של הפקולטה הוא ההון האנושי המצטיין שלה. בלי ציוד מתקדם יש פקולטה (ולפקולטה דווקא יש את הציוד המתקדם האפשרי), בלי חברי סגל מסורים אין פקולטה!

בשנת לימודים זו המשכנו בתהליכים קודמים, שעיקרם שדרוג מערך ההוראה הקליני מבחינת תכניות ההוראה ומבחינת הציוד המתקדם. אנו נערכים לקבלת יחידות דנטליות חדשות בהתאם להגדלת מרפאת התלמידים (בעזרת חברת הנרי שיין), הקמת תחום רפואת שיניים דיגיטלית ושילובו בתכנית ההוראה (בעזרת חברת דיבידנט), ופתיחת יחידת סטריליזציה חדשה מרכזית בפקולטה (בעזרת ידידינו באלפא אומגה). אנו גם עוסקים בהקמת מעבדות מחקר בסיסיות חדשות לסגל מחקרי צעיר ומוכשר בפקולטה (במימון האוניברסיטה העברית) שימשיך לתרום רבות להוראה ולקידום המחקר הדנטלי בישראל. כך גם לימודי ההמשך ממשיכים לתפוס תאוצה, והשנה מתקיימים לא רק כנסים מרובי משתתפים אלא גם קורסים חד-יומיים להעשרת הידע של הרופאים בתחומי ההתמחות השונים ברפואת שיניים.

שדרוג ההוראה אינו מתמצא רק בציוד טוב יותר, אלא גם בהגדרה טובה יותר של תוצרי הלמידה שאנו מצפים מהסטודנטים והתאמת תוכני ההוראה לתוצרים מצופים אלו. ואכן, נעשה מאמץ גדול ומתמשך בתחום זה, המוביל על ידי סגן הדיקן

טור אישי דבר הדיקן

פרופ' אהרון פלמון

אנו עומדים לסיים עוד שנה אקדמית בפקולטה, שנה של עבודה מאומצת בהוראה, במחקר ובעבודה קלינית. כחלק מההכנה לכתיבת טור זה קראתי את הטורים התואמים של השנתיים הקודמות. טור קיץ שנת 2014 עסק בחתימת הסכם ההבראה של הדסה וחידוש תכניות ההתמחות שהקבלה אליהן נעצרה בעקבות המשבר הכלכלי. טור קיץ 2015 כבר עסק באירועים יותר טבעיים בחייה של הפקולטה, כגון בחירתו של פרופ' ברוס באום לד"ר של כבוד באוניברסיטה העברית, ותיאור לימודי ההמשך שהחלו בפקולטה בשורה של כנסים שבהם השתתפו כאלף רופאי שיניים מרחבי הארץ.

גם הטור הנוכחי יעסוק באירועים טבעיים בחיי הפקולטה, אף שהמשבר הכלכלי של הדסה עדיין נותן את אותותיו, המתבטאים כעת בעיקר בעצירת קידומים אקדמיים בקרב חוט השדרה של סגל הפקולטה. אני

יום המחקר הפקולטאי

גילי בכרך

יום המחקר הוא מסורת יפה שהולכת ומשתבחת עם השנים.

גם השנה כיבדו אותנו בנוכחותם מספר רב של אורחים מהאוניברסיטה והדסה. בהם פרופ' אשר מנחם בן ששון, נשיא האוניברסיטה, וד"ר אשר שלמון, סגן מנהל בי"ח הדסה. פרופ' בן ששון הזכיר את חשיבות המחקר, "יצירת הידע" לקידום הרפואה, והדגיש כי הפקולטה היא ממובילות המחקר האוראלי בעולם. ד"ר שלמון סקר את מצבה של הדסה. שני האורחים ביקרו בתערוכת הפוסטרים, ובדבריהם בטקס הפתיחה העלו על נס את שיתוף הפעולה המחקרי בפקולטה בין המגזרים השונים ואת המגוון והאיכות של המחקר בפקולטה. האורחים גם הביעו את הערכתם מאופיו המיוחד של יום זה.

השנה היה לנו הכבוד והזכות לחגוג את הגעת לגבורות של חברנו פרופ' סטיוארט פישמן (מתנדב שנים רבות בהוראה בפקולטה). לרגל האירוע אספו חבריו של סטיוארט מימון לפרסים שחולקו (ויחולקו גם בשנה הבאה) לסטודנטים מצטיינים. במסגרת טקס הפתיחה הוענקו גם פרסי הצטיינות לתלמידי המחקר על ידי חברת אוראל בי, דקסון פארמה-פריוציפ וחברת אגנטק. פרסי מענקי קרן קבוקב הוענקו על ידי פרופ' דורון אפרמיאן לחמישה צמדי חוקרים (אוניברסיטה עברית והדסה).

הרצאת האורח במושב הרצאות הדוקטורנטים אורגנה ונוהלה על ידי ד"ר טלי בורשטיין ועל ידי פרופ' Abigail Tucker מאוניברסיטת King's College שבלונדון. פרופ' טאקר, חוקרת מובילה בתחום התפתחות השן (המגדלת במעבדתה, בין השאר, גם נחשים כחיות מודל לחקר התפתחות המשן), העבירה הרצאה מרתקת וכבשה את קהל הסגל והסטודנטים באישיותה.

הרצאות הסטודנטים שניתנו באנגלית רהוטה היו מרתקות, והדגימו שוב את רמת המחקר הגבוהה בפקולטה.

במקביל להרצאות הסטודנטים נערך מושב הרצאות שאורגן ונוהל על ידי ד"ר דודו פולק, וכלל לראשונה גם הצגת מקרים קליניים. הרצאת האורח ניתנה על ידי מר רוני סחייק בנושא "מזרח תיכון חדש – עלייתו של האסלאם הסוני" והייתה מיוחדת מאוד, אני בטוח שהיא תיזכר לעוד שנים רבות. באופן כללי המושב היה מעניין ומוצלח מאוד.

לאחר ארוחת הצהריים עברנו למדשאות הקיבוץ, שם התקיימו התחרויות הספורטיביות המסורתיות. בתחרויות השונות בלטה בייחודה "העברת הסטודט/יט דרך המכשול".

בתואר הנכסף זכו השנה תלמידי השנה השישית. הגביע הוענק לקבוצה המנצחת על ידי דיקן הפקולטה, פרופ' אהרון פלמון, ואיריס צדיק, מארגנת יום המחקר.

מספר רב של חברות תרמו והשתתפו ביום זה ותודותינו להן:

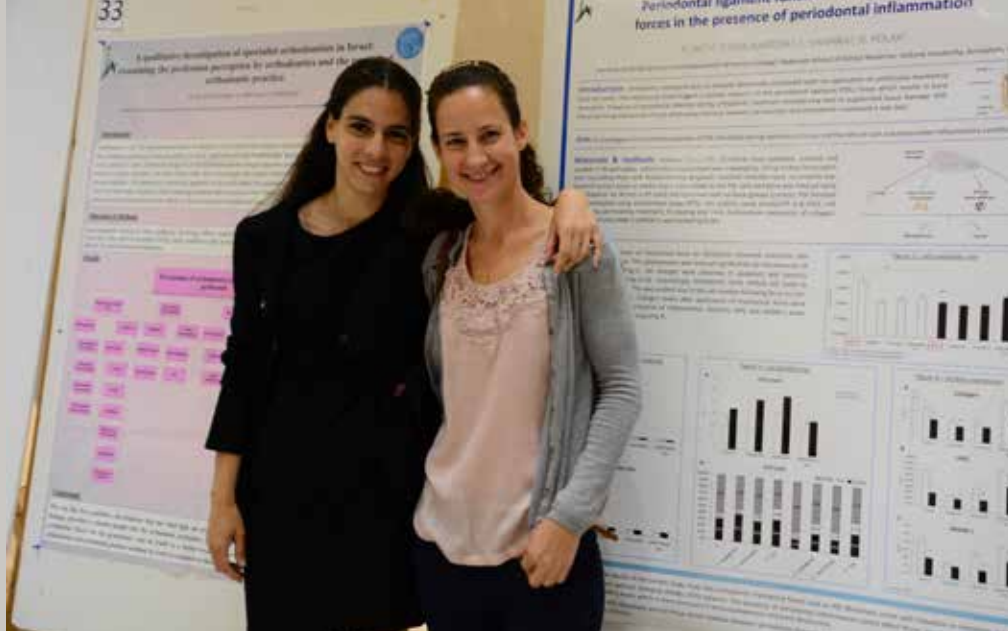
אוראל בי, אגנטק, אודסה, אורתוליין, איי בי דנטל, גטר, ג'יסי יורופ, גלסקו סמיט קליין, דיבידנט, דנטלון, דקסל-פארמה, זר הייטק (1976), יישום, כצט, ליסטרין, קולגייט, שוודנט, שטראוס יהלומים, 3M ESPE.

לקראת סיום יום המחקר, נערך זו השנה הרביעית ריקוד הדבקה המסורתי שבו הצטרפו כולם למעגל שכלל תלמידים וחברי סגל, יהודים, מוסלמים, נוצרים ודרוזים. דתיים ופחות דתיים, עטופי ראש, מכוסי ראש וגלויי ראש. הריקוד המשותף הדגים את הרבגוניות, הסובלנות, האחווה והאהבה השוררות בפקולטה.

ריקוד הדבקה הזה מילא אותנו בשמחה ובתקווה להווה ועתיד של שלום ואחווה שיתחיל ממוסדות אקדמיים כמו הפקולטה האהובה שלנו, ויתפרס בארצנו ובארצות השכנות.

תודה מקרב לב לגב' איריס צדיק ולכל מי שעזר ותמך בארגון יום המחקר וביום המחקר עצמו. להתראות ביום המחקר ה-17 בשנה הבאה.

ד"ר יפעת זיו וד"ר מיטל שגב
לפני הפוסטר בתערוכה

יום המחקר 2016 – נקודת המבט של המרכזת

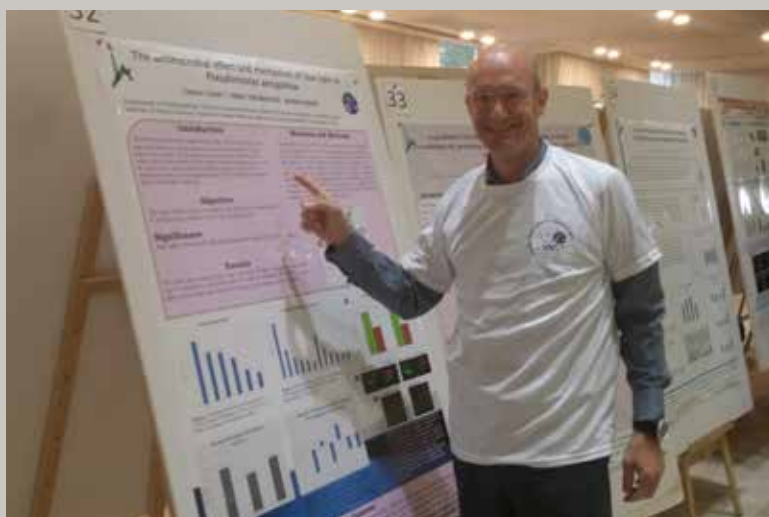
איריס צדיק
מרכזת יום המחקר

זו השנה ה-16 שבה אני מרכזת את יום המחקר הפקולטאי, והרבה שואלים אותי האם כעת יותר קל לי לרכז אותו מאחר שאני מכירה היטב את העבודה ואת ההכנות. אז התשובה היא שלילית. לכל יום מחקר אפיונים מיוחדים משלו, בכל פעם נתקלים בקשיים חדשים ובמהמורות לא צפויות, וההכנות אינן מסתיימות עד ערב לפני יום המחקר עצמו.

ניתן להשוות הכנות ליום המחקר לאירוע שמח אחר כגון חתונה, בר מצווה וכדומה. בכל פעם יש להמציא את הגלגל מחדש. המוזמנים שונים, העיתוי שונה, התפריט וגם השאלות וההתלבטויות. העיקרון הוא אותו עיקרון אבל אין יום מחקר אחד דומה או זהה לקודמו. ההנאה והשמחה נובעות מהעובדה שהיום הזה נוחל הצלחה וכולנו נהנים ממנו.

ימי המחקר הן מסורת קבועה אצלנו בפקולטה, ואי אפשר לסיים שנת לימודים ולעבור את טקס פתיחת יום המחקר ללא החלק היפה שמכינה לנו שנה שישית. טקס הסיום של שנה שישית היא אחת ההפתעות היפות של יום המחקר, ובכל שנה כולנו ציפייה וסקרנות לקטע זה. ברבע שעה מלאת הומור ושקופיות מהממות אנו לומדים על הוויי הלימודים, צחוקים על המרצים, האווירה במרפאת סליגמן ועוד ועוד. משנה לשנה המופעים משתכללים, ומעניין לגלות כישרונות, כישרי משחק ודמיון החבויים ברופאי השניים הצעירים של הדור הבא. יום המחקר מדגים את המיוחדות שלנו כפקולטה ואני גאה לרכז אותו מיום היווסדו. למרות ההכנות, המתחים, והקשיים אני שמחה לרכז יום מיוחד ונפלא זה. ניפגש בחיך ונמתין בצפייה ליום המחקר ה-17 באביב הבא.

- ▶ פרופ' שי ארקין, סגן נשיא האוניברסיטה למחקר ופיתוח, מתפעל מפוסטר מוצג
- ▶ הדבקה המסורתית בסיום יום המחקר

▶ הפעילים בארגון יום המחקר. מימין: אביגיל טאקר, אחרון פלמון, איריס צדיק, גבריאל נוסבאום וגילי בכרך

יעל חורי, אורית הרמתי ועמי שמידט
עם כוס בירה אירופאית

רכזי הוראה בשיקום – בביקור לימודים באירופה

ד"ר אשר זברובסקי

רכז קורס משמרת – המחלקה לשיקום הפה

בחודש מאי האחרון זכיתי להיות חלק מסיום מרתק בשלושה בתי ספר לרפואת שיניים באירופה – ז'נבה (שווייץ), פרייבורג ומינכן (גרמניה). התלוויתי לפרופ' יעל חורי-חדד – מנהלת המחלקה לשיקום הפה, פרופ' עמי שמידט – מנהל המרכז ללימודי התמחות לשיקום הפה, וד"ר אורית הרמתי – מרכזת קורס שיקום אינטגרטיבי בשנה שישית.

לרגל היערכות מחודשת של המחלקה לשיקום הפה בבית ספרנו, לקראת קליטת מערכות סריקה, עיצוב וייצור שחזוריים דנטליים באופן דיגיטלי, נסענו לראות כיצד משולבים המכשור

והטכניקות הדיגיטליות בבתי ספר שכבר משתמשים בכלים אלו שנים אחדות.

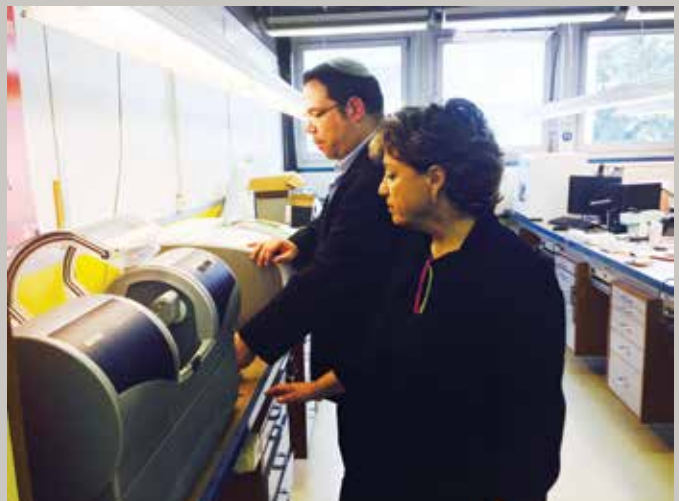
בשלושת בתי הספר שבהם ביקרנו, אמלגם אינו מהווה חומר שחזור כבר כמה שנים, ומערכות הסריקה האינטרא-אוראלית והייצור משמשות באופן יומיומי לייצור onlays & inlays מחומרים שונים הניתנים לחריטה כחלק מקליניקת "משמרת". הסטודנטים מלווים על ידי טכנאי שיניים המעצבים ומייצרים ביחד איתם את השחזורים. בקליניקת "שיקום", לעומת זאת, עדיין שולטים המטבעים הקונבנציונליים.

בשנות הלימוד הראשונות כל הסטודנטים עוברים הכשרה בסריקה אינטרא-אוראלית, בעיצוב שחזור ובייצורו בקליניקת הפאנטום, כך שכל סטודנט לומד בעצמו על היתרונות והחסרונות של מערכות אלו.

אחד השימושים הבולטים של מערכות הסריקה והייצור הוא במחקר המתקיים בכל בתי הספר שבהם ביקרנו. היה מרתק לפגוש את פרופ' דניאל אדלהוף (מינכן), פרופ' יורג שטרוב (פרייבורג) ופרופ' אירנה סילר (ז'נבה) – חוקרים ששמותיהם מופיעים במיטב המאמרים בספרות העדכנית.

היה מעניין לראות שלמרות התקדמות הטכנולוגיה, עדיין קיימת התמודדות יומיומית עם הצורך ללמד את הסטודנטים באופן יעיל ונכון, כאשר כולנו, בסופו של דבר, מתמודדים עם אותם האתגרים כדי להביא את הסטודנטים שלנו להיות רופאי שיניים מצוינים.

אשר זברובסקי ואורית הרמתי
בוחנים סורק בבית ספר בז'נבה

אקרדטיציה למחלקה לרפואת שיניים לילדים

הכרה רשמית בתכנית ההתמחות של המחלקה לרפואת שיניים לילדים של האוניברסיטה העברית והדסה כתכנית להתמחות של האקדמיה האירופאית לרפואת שיניים לילדים (EUROPEAN ACADEMY OF PAEDIATRIC DENTISTRY).

לאחר הליך ממושך של הערכה וביקורת, קיבלה המחלקה לרפואת שיניים לילדים של האוניברסיטה העברית והדסה, בראשות מנהלת המחלקה פרופ' דיאנה רם, מנהל תכנית ההתמחות ד"ר מוטי מוסקוביץ, והמנהל לשעבר של תכנית ההתמחות פרופ' גידי הולץ, אישור אקרדטיציה (תעודה המעידה כי היא מוכרת להכשרה בינלאומית של מתמחים) של ה-EAPD EUROPEAN ACADEMY OF PAEDIATRIC DENTISTRY. התעודה מאשרת כי תכנית ההתמחות של המחלקה מתאימה לתכנית ההתמחות הבינלאומית של הארגון האירופאי לרפואת שיניים לילדים.

המחלקה היא היחידה בארץ בעלת סטנדרטים התואמים את הדרישות של האיגוד האירופאי למומחיות ברפואת שיניים לילדים. מעתה ניתן לקבל בצורה רשמית מתמחים מאירופה לתכנית ההתמחות הבינלאומית, ורופא שיניים שעבר הכשרה במחלקה יוכר כמומחה ברפואת שיניים לילדים באירופה.

הכרה בינלאומית זו חשובה ביותר, במיוחד בימים אלה של חרם אקדמי על ישראל. התעודה התקבלה בטקס מרגש בכנס השנתי של ה-EAPD בבלגרד בחודש יוני 2016.

דיאנה רם ואסתי דוידוביץ שמחים עם האישור

Prof. Stu Fishman - CV

I am a graduate of Cornell University and the Harvard University School of Dental Medicine, graduating "cum laude" in 1960. I spent the following year at the Boston VA Hospital and then returned to Buffalo and practiced General Dentistry. I also taught restorative dentistry, at the University of Buffalo. After a few years, I began specialty training in oral pathology and while continuing my studies I became Board certified in Oral Pathology and later in Oral Medicine. I rose through the academic ranks to full Professor. In 1998, I retired from "active" teaching, as well as from the medical center, and became Professor Emeritus of Oral Diagnostic Sciences.

In 1977, my wife and I made our first trip to Israel. In addition to the "usual tourist places", we spent time with my oral pathology colleagues in Tel Aviv and Jerusalem. Mario Ulmanky suggested I consider a sabbatical leave in Jerusalem and in 1981 I was awarded a Lady Davis Fellowship.

"The rest is history"! We had two more sabbatical leaves in Israel one spent in oral pathology and the next in Community Dentistry. Of course, there were numerous "personal trips" along the way.

In 2001, the second intifada had begun and Jane and I decided to show our support for Israel. We wrote to Jonathan Mann and requested to rent the Rymland apartment we had been given for our 1996 sabbatical. For the following years, we spent 3 or 4 months every spring at Hadassah.

In 2006 we purchased our apartment in Mevaseret, with the intent of dividing our time between Buffalo and Jerusalem. As we became "comfortable" in Mevaseret, we made aliyah in 2008.

It is a pleasure to teach the Israeli students, they also understand my English. In addition to "formal" teaching, I collaborate where I can be of assistance.

For my 80th birthday, some of my friends decided to dedicate an award to students for excellent research in the graduate program.

פרסי הצטיינות לתלמידי מחקר

לראשונה, חולקו השנה שני פרסי מחקר מקרן לעידוד מחקר ע"ש פרופ. סטו פישמן. הזוכים הם שירה דישון וטל קפושא. את הפרס יסדו חבריו ומשפחתו של פרופ. פישמן במלאות לו 80 שנה. הוא מלמד את תלמידי שנה שלישית, עוזר במחקר ופעיל בפעילויות שונות של הפקולטה. פרופ. פישמן ידוע כמדען, כקלינאי והמחקר הוא נר לרגליו. בתמונה מימין ד"ר גבריאל נוסבאום דירה דישון פרופ' פישמן וטל קפושא.

שיתוף פעולה עם הקרן לידידות

שרונה טל-אלבז

הקרן לידידות פועלת לחיזוק חוסנה החברתי של ישראל. הקרן, הפועלת באמצעות תרומתם הנדיבה של אזרחי ארה"ב ונוצרים אוהבי ישראל ברחבי העולם, מסייעת לאוכלוסיות במצבי עוני וסיכון, פועלת לעידוד העלייה והקליטה, מסייעת למאות אלפי יהודים

נזקקים ברחבי העולם ומשקיעה ברווחת אזרחי ישראל ובביטחונם בשעת חירום. במהלך 15 שנות פעילותה בארץ תרמה הקרן מעל לשני מיליארד ש"ח למאות פרויקטים חברתיים בישראל.

הקשר עם הקרן לידידות והמחלקה לרפואת שיניים קהילתית החל לפני שנים רבות במגוון פרויקטים ברחבי הארץ, כגון "חיוך בידידות", פרויקט טיפולי שיניים לילדים שבמסגרתו טופלו אלפי ילדים נזקקים ברחבי הארץ בעלות של מיליוני שקלים.

מאז שנת 2012 הקרן לידידות תומכת בקורסים לשיניניות ולסייעות שמנוהלים על ידי המחלקה לרפואת שיניים קהילתית. מטרת התמיכה היא לעזור לצאת לשוק העבודה עם מקצוע מוכר. כותבת שורות אלו היא נציגת הקרן לידידות והדסה, ומשמשת כרכזת המלגות ונמצאת בקשר רציף עם נציגי

הקרן וכן עם התלמידות בקורסים השונים. לאורך כל השנים הפגינה הקרן אוזן קשבת תוך מענה לכל בקשה ומחשבה. תהליך קבלת המלגה מתחיל בפניותינו לתלמידות המעוניינות, מילוי טפסים, ריאיון, ובדיקה שהתלמידות אכן בקטגוריית התאמה לקבלת המלגה. כחלק מחזון הקרן לידידות, תומכת הקרן בסדנאות העצמה למלגאיות, סדנאות המעשירות את המלגאיות ונותנות להן כלים לחיים. יש לציין כי חלק מהתלמידות נקלטו בהדסה ועובדות במקום. פרויקט זה הוא פרויקט מבורך, המעצים ומתעצם משנה לשנה כאשר הקרן ממשיכה בתמיכתה. תמיכה זו משנה את חיי הסטודנטיות ומקלה עליהן להצליח בלימודים ולהשתלב בחברה הישראלית.

הפקולטה לרפואת שיניים לקחה חלק בכנס "9 חודשים"

גם ד"ר אשר זברובסקי מהמחלקה לשיקום הפה וד"ר רינת ניניו-הרוש מהמחלקה לרפואת שיניים לילדים. לקראת האירוע נרתמו רופאי המחלקה לסייע בהכנת מתנה אישית – מברשות ומשחות שיניים שחולקו למבקרים בדוכן. הדוכן היה הצלחה גדולה ומאות אנשים הגיעו אלינו במהלך הערב. הם קיבלו מאיתנו הסברים על פעילות המחלקות השונות והזמנה להגיע לבדיקת שיניים בפקולטה כחלק מהמבצע השיווקי שנפתח בהדסה לאחרונה.

חשיפה זו של הפקולטה, יחד עם החשיפה בעיתונים ובמדיה האלקטרונית שהדסה העלתה לאחרונה, נותנת את אותותיה, ולאחרונה החלה תנועה ערה יותר של מבקרים במרפאות, בתקווה להמשיך התאוששות בפעילות הקלינית במחלקות השונות.

השיניים והחניכיים אלא בכלל לשמירת הבריאות הכללית, והדבר נכון לא פחות לשמירת היריון תקין ובריאות תקינה של האם והעובר.

הקשר הזה נשזר לאחרונה גם במערך הפרסום של הדסה לעידוד הפעילות בחדרי הלידה, והתבטא בכנס ההיריון והלידה הגדול בישראל: "9 חודשים – על התינוק שבדרך ועליך". הכנס התקיים בבנייני האומה בירושלים, והרצו בו מיטב רופאי הדסה בתחומים הקשורים להיריון ולידה. אחד המרצים היה פרופ' ליאור שפירא, מנהל המחלקה לפריודונטיה בפקולטה, שהרצה על הקשר בין מחלת חניכיים לסיבוכי היריון.

כדי להעלות את המודעות של הנשים לבריאות הפה ולחשוף את המשתתפים בכנס לקליניקות שלנו בפקולטה, הקמנו דוכן כחלק מתערוכת הכנס, והצגנו בו את פעילות הפקולטה. בדוכן היו לצדי

פרופ' יעל חורי-חדד

מה הקשר בין היריון ולידה לרפואת שיניים? ובכן, היום כבר ברור שבריאות הפה חשובה לא רק לשמירת בריאות

תעודת כבוד להתמחות הבינלאומית באורתודונטיה

מחקר קליני שבוצע אצלנו במחלקה לאורתודונטיה זכה לכבוד גדול במישור הבינלאומי. עבודת מחקר של מתמחה מפולין, ד"ר קרלינה קקזור אורבנוביץ, זכתה בפרס היוקרתי על ביצוע המחקר הקליני הטוב ביותר בשנת 2015 של עורך העיתון האורתודונטי הבינלאומי:

Dr. Rolf G. Behrents, Editor-in-Chief, American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics

המחקר נערך בהנחיית פרופ' אדריאן בקר ופרופ' סטלה צ'אושו, וזכה במקום הראשון מבין אלפי מחקרים. הפרס הוענק בארוחת בוקר חגיגית בכנס האיגוד האמריקאי לאורתודונטיה באורלנדו שבארה"ב בחודש אפריל.

בחירת מועמדים לפרס עובד מצטיין

המכון וחדרי המכשור, והפגין יושר, מסירות, מקצועיות, חריצות, יוזמה ואכפתיות.
גב' וורקית בקלה היא סייעת במחלקה לאנדודונטיה מזה 14 שנה. במשך כל שנות עבודתה הפגינה יוזמה יוצאת דופן וידעה לתמרן היטב בעומסים וליצור סדר עדיפויות נכון והגיוני.
גב' שרונה טל אלבו עובדת כמזכירה בכירה במחלקה לרפואת שיניים קהילתית. לאורך עבודתה הפגינה ידע מקצועי בתחומים רבים ומגוונים, יוזמה, תושייה, חריצות, מסירות ויעילות.

חברי הוועדה למתן פרס עובד מצטיין פקולטאי 2016 היו: פרופ' דיאנה רם, ד"ר גבריאל נוסבאום, ד"ר אלון לבני וגב' חנה ברנדויין. בראש הוועדה עמד פרופ' אבי זיני, ומזכירת הוועדה הייתה הגב' יהודית רודולף.
לוועדה הוגשו 13 המלצות, והוועדה החליטה להעניק פרס אחד לעובד מנהלי מהאוניברסיטה ושני פרסים לעובדי הדסה.
ד"ר אלי רייך התחיל כעובד מעבדה אצל ד"ר מונה דביר גינזבורג לפני כשנתיים. הוא תרם רבות לתכנון ולארגון תשתית

להערכה רבה בקרב המרצים ודיקן הפקולטה לרפואת שיניים באוניברסיטה זו. פועלו הגיע לרקטור ולסנט האוניברסיטה שאליה שייכת פקולטה זו בעיר פלובדיב שבבולגריה, ולאות הערכה על עזרתו ותרומתו הרבה לפקולטה לרפואת שיניים קיבל פרופ' מושונוב תואר דוקטור לשם כבוד. הטקס המרשים והחגיגי התקיים בתאריך 18.5.16 באולם המרכזי של האוניברסיטה, בנוכחות משפחתו, שגרירת ישראל בבולגריה ויו"ר הקהילה היהודית שם.

פרופ' שוקי מושונוב, חבר הפקולטה ומנהל המחלקה לאנדודונטיה, זכה בכבוד גדול כאשר קיבל תואר דוקטור לשם כבוד של האוניברסיטה הרפואית של פלובדיב, בולגריה. קשריו עם פקולטה זו נוצרו לפני שנים, עת הוזמן להרצות בכנסים דנטליים בבולגריה. כעבור זמן מה ביקש ממנו אחד מהפרופסורים בפקולטה לעזור בהקמת קורס ללייזרים ברפואת שיניים וכן להעביר קורס והרצאות באנדודונטיה לסטודנטים. פרופ' מושונוב עשה את כל זה בהתנדבות וזכה

תואר ד"ר לשם כבוד לפרופ' שוקי מושונוב

התכנית הבינלאומית למוסמך במדעים ביו-רפואיים: מבט לאחר שלוש שנים

פרופ' דורון שטיינברג

התכנית הבינלאומית בפקולטה לרפואת שיניים נמצאת כבר בשנתה השלישית, ומתפתחת בקצב מצוין שעולה על כל הציפיות. התכנון המקורי היה לפתוח מחזור לימודים בכל שנתיים, אך

בפועל נפתח מחזור חדש כל שנה. בתכנית 23 תלמידים, כאשר 6 מהם כבר סיימו וחזרו לארצות מוצאם או שהמשיכו לתואר דוקטור. בתכנית משתתפים תלמידים מ-9 מדינות שונות, כולל תלמידים מהרשות הפלסטינית.

מנהל התכנית, פרופ' דורון שטיינברג, מציין: "התכנית שינתה את תכניות הלימודים של המוסמך/דוקטורט בכך שרוב הקורסים נלמדים באנגלית. בתחילה התכנית הייתה מיועדת למתמחים בינלאומיים באורתודונטיה כחלק ממהלך חדשני של המחלקה, אך עד מהרה התכנית צברה תאוצה ופרסום עולמי, ועד כה יש יותר מ-2,300 כניסות לסרטון השיווק של התכנית שמופץ ביוטיוב. בכל שנה יש לנו עשרות פניות מכל העולם להשתתפות בתכנית". לדברי פרופ' גלעד בכרך, יו"ר החוג למדעים ביו-רפואיים, כרבע מכל מחזור מוסמך בפקולטה מורכב מתלמידים זרים. "התלמידים הישראליים נחשפים לרקע מדעי המגיע ממדינות שונות בעולם ו"נאלצים" לדבר אנגלית בקורסים וברוב מעבדות המחקר. עובדה זו תעזור להם בעולם האקדמי, בין אם ככנסים בינלאומיים או בהשתלמויות בחו"ל ובין כתלמידי בתר-דוקטורט", אומר פרופ' בכרך.

ראגי, מתמחה מהודו: "התכנית מאוד ייחודית, מאפשרת מחקר מתקדם ביותר בתחום מסוים, ומעניקה כלים למחקר ביו-רפואי כללי. אני מרגישה ברת מזל להיות חלק מהתכנית הזו".

יוהנה, בוגרת התכנית משוודיה: "תודות לתכנית הבינלאומית זכיתי לחוויה אקדמית יוצאת מן הכלל. במשך שהותי בתכנית רכשתי חברים רבים ממדינות שונות, ואין ספק שירושלים היא מקום מיוחד לגור בו".

ג'ורג'יה מיוון, בוגרת התכנית ומתמחה בתכנית של המחלקה לאורתודונטיה: "אני מאוד שמחה שבחרתי להירשם לתכנית הבינלאומית. השהייה בישראל היא חוויה יוצאת מן הכלל והאנשים בישראל מאוד חברותיים. הרגשתי פה כמו בבית".

לדברי פרופ' שטיינברג, "אנו רואים בתכנית הבינלאומית משימה אוניברסיטאית-לאומית, ולכן אנו מקדישים מאמצים רבים גם לנושאים חברתיים: טיולים בירושלים ובארץ, חפירות ארכאולוגיות, ביקור במוזיאונים וגם אירועים חברתיים,

הדיקן פרופ' אהרון פלמון מציין בסיפוק: "חלק מהתלמידים זכו בפרסי מחקר והוקרה ישראלים וגם בתחרויות בינלאומיות – ועל כך גאוותנו כפקולטה וכאוניברסיטה. התכנית, שהינה ייחודית באוניברסיטה העברית, נמצאת אמנם בחיתוליה, אך נכון לעכשיו הצלחתה עולה על הציפיות שלנו.

פסל "עץ השלום" בכניסה לפקולטה לרפואת שיניים באוניברסיטת שטרסבורג

ביום שני ה-4 ביולי הוסר הלוח מעל פסל "עץ השלום" בכניסה לפקולטה לרפואת שיניים באוניברסיטת שטרסבורג. זהו הפסל השישי מסוגו שמוצב בבתי ספר לרפואת שיניים בעולם והראשון באירופה. פסל "עץ השלום" הראשון נחנך ב-2007 בפקולטה לרפואת שיניים בירושלים, כהוקרה לפעילותו במשך עשור של המרכז המזרח תיכוני לחינוך דנטלי על שם ד. וולטר כהן. בבסיס הפסל המילה "חיי", ובענפיו ניתן לראות את האות ש', הראשונה במילה שלום בעברית וסאלאם בערבית, ואת כנפי היונה המביאה את בשורת השלום. פסל "עץ השלום" הפך במרוצת השנים לסמל של הארגון Alliance for oral health across borders, ארגון שנוסד לפני כ-5 שנים ומאגד בתוכו עשרות בתי ספר, ארגונים וחברות דנטליות, ופועל לקרב בין אנשים החיים באזורי עימות וקונפליקט באמצעות פעילות חינוך דנטליים. במהלך השנים הוצבו פסלים זהים של "עץ השלום" באוניברסיטאות אריזונה, טמפל בפילדלפיה והרווארד בבוסטון, כולן בארה"ב, וכן בבית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת אל-קורס בקמפוס אבו-דיס. חברי אלפא אומגה בשטרסבורג יזמו ודאגו למימון הפרויקט, ובעת הסרת הלוח צוינה גם חשיבות הצבת הפסל דווקא בשטרסבורג המקושרת מאוד לאיחוד האירופי, ובה נמצא גם הפרלמנט האירופי. את הפקולטה בטקס הסרת הלוח בשטרסבורג ייצגו פרופ' אהרון פלמון, דיקן הפקולטה, ופרופ' אדם שטבהולץ, הדיקן הקודם וסגן יו"ר Alliance for oral across border health, מיוזמי פרויקט "עץ השלום".

הפסלת גב' חדרה שר במרכז, הדיקן פרופ' אהרון פלמון (מימין) ופרופ' אדם שטבהולץ (משמאל) מוקפים בפעילים מקומיים של אלפא אומגה

A Glimpse into the Past

by D. Walter Cohen DDS

Prof. Ino Sciaky

When Ino Sciaky assumed the responsibility as the first leader for the new school in Jerusalem he began a world-wide tour to seek advice and support. I remember seeing Ino meeting with Maury Massler and Issac Schour at an Alpha Omega event. Ino sought advice from Lester Burket at Penn who had been appointed Dean in 1951. It was obvious at the Alpha Omega Conventions that the new school was the fraternities top priority. It was the largest project Alpha Omega had ever embraced and possibly its most important. No other dental fraternity embarked on such a major effort on behalf of dental education. It was clear that many dentists made their first trip to Israel to visit the new school. As in every worthwhile project leadership is the key to success and Ino Sciaky set a standard which immediately assured that Hadassah-Hebrew University School of Dental Medicine would be a great success. The past 63 years are remarkable in what has taken place in Jerusalem and has resulted in the Dental School taking its place as one of the top schools in the world. Congratulations to Ino Sciaky and his successors, the faculty, the students, the staff and absolutely to Alpha Omega Fraternity.

Prof. Harry Sicher

Professor Harry Sicher was the last of the "Vienna Group" to leave Vienna in March 1938. While waiting for a train an SS man asked him what was in his brief case. He has 2 paintings given to him by a patient, Egon Schele. The SS man told him he could not take art out of Austria. However, the SS man's superior on the platform was a patient of Dr. Sicher's and told him to let him go. Those paintings hung in Harry's home in Chicago for many years and after his passing they were sold for several hundred thousand dollars. Since Harry had willed them to Alpha Omega, the Fraternity used the funds to support the Sicher Lecture Fund. If Dr. Sicher had lived a few more years the Schele paintings would have been worth millions. Dr. Sicher took care of Schele and the paintings were in lieu of a fee. Dr. Gottlieb was the first of his group to leave Austria and Dr. Sicher was the last. They all continued to make important contributions to dentistry while in the United States.

ואין איש יודע את יומו...

פרופ' עמי שמידט

עמי שמידט, הילית בראון ואשר זכרובסקי לפני הרצאתם בכנס

הפרק הזה חתמו צמד בוגרים צעירים, ד"ר איציק שר וד"ר גלעד בנגל, שסקרו את התחום המתפתח של החומרים המודרניים המצויים בשימוש לשחזורי חרסיה מחוזקת מעדרת מתכת.

כל המרצים העבירו הרצאות בסטנדרט גבוה מאוד, והמאפיין המשותף לכולם הוא שבשלב כזה או אחר הם היו תלמידים של ד"ר מיקי שוורץ ז"ל.

השילוב של הנושא הדיגיטלי, החודר במהירות לכל תחומי חיינו ולרפואת השיניים בפרט, והקדשתו לזכר מיקי שוורץ, עשו את היום הזה למיוחד ולמוצלח מאוד מכל הבחינות. היה זה אך טבעי שהמרצים כולם הם תלמידיו, ורמתם ההרצאות הגבוהה הייתה כעדות מוכחת למידת השפעתו של מיקי כמורה על תלמידיו.

של מיקי לבית הספר לרפואת שיניים בירושלים במשך 35 השנים מאז סיים את לימודיו והפך לד"ר לרפואת שיניים. הפרק הזה נחתם במילות הספד של כותב שורות אלו לזכרו של מיקי, המורה המסור והמטפל רב החסד.

החלק המקצועי כלל הרצאות מאירות ומלמדות של מורי ובוגרי המרכז ללימודי התמחות בשיקום הפה בתחום המתפתח של הדיגיטל ברפואת שיניים. בין הדוברים: ד"ר אלדד שרון, מורה במרכז, שדיבר על שחזורים מודבקים בשיניים לאחר טיפול שורש; בוגרי המרכז, אשר זכרובסקי עם סקירת מבוא על התחום, ד"ר הילית בר-און שהביאה תיאור מקרה שנעשה כולו בעזרת אמצעים דיגיטליים (מהמטבע בפה והמעבר ישירות לייצור), וד"ר מיכל לדרמן שהציגה מקרה ששילב את התחום הדיגיטלי במטבעים קונבנציונליים. את

ב-19 במאי התקיים במחלקה לשיקום הפה בבית"ס יום עיון בנושא "היבטים חדשים בשיקום הפה". יום העיון הוקדש לזכרו של ד"ר מיכאל (מיקי) שוורץ, שהלך לעולמו בטרם עת בלילה שבין שישי לשבת בפברואר 2016.

אולם "מגיד" היה צר מלהכיל את כל הקהל הגדול והמכובד שהגיע לקמפוס בעין כרם כדי לשמוע את תלמידיו של מיקי, שהרביצו תורה בנושאים הקשורים כולם לטרנספורמציה הדיגיטלית של חיינו, שלא פוסחת על תחום רפואת השיניים בכלל ושיקום הפה בפרט.

בפתיחת הכנס נשאו דברים סגן הדיקן ומנהל המחלקה לפריודונטיה, פרופ' ליאור שפירא, מנהלת המחלקה לשיקום הפה, פרופסור יעל חורי-חדד, וד"ר שלמה זוסמן ממשרד הבריאות. כולם ציינו את תרומתו

ד"ר מיכאל שוורץ ז"ל 1954–2016

דודי שוורץ, אחיו הצעיר

אחי הבכור איננו. לבו הטוב נדם כך לפתע ביום שישי, ערב שבת. בדיוק 70 שנה לפני כן הלך לעולמו הסבא שלנו, מרטון מרדכי, במחנה ההשמדה גוזה 2, גם הוא בערב שבת.

אח שלי היה מיוחד מאין כמותו. בספר המחזור שלו בפקולטה לרפואת שיניים זכה כל בוגר לתיאור שאפיין אותו. אח שלי תואר בעיני חבריו לכיתה – "הקוסם". ואמנם כך הוא היה בעיני מוריו וחבריו למקצוע ובעיני מאות המטופלים שלו. הם העלו על נס לא רק את המקצועיות והמוניטין הידועים שלו, אלא גם את היכולת להפוך את הטיפול לחוויה עד כדי כך שדור הילדים של המטופלים היו שמחים להגיע לקליניקה שלו. אח שלי היה רופא שיניים שהתייחס לעבודתו כפי שאומן מתייחס ליצירה שלו.

אקח אתכם למסע קצר על אישיותו של אחי הגדול שחוויתי כאחיו הצעיר. ההשפעה שלו עליי הייתה כזו שאין לה שיעור. לימים ראיתי ציורים שצייר בתקופת הגן והוריי שמרו. התפעמתי. למדתי אומנות. ידעתי לדבר על אומנות. אבל זה היה ההבדל. אח שלי

ידע ליצור אומנות. כילד היה מפרק שעונים מקולקלים ובונה מהחלקים שעון מתפקד, היה בונה מטוסים מאין ספור חלקים, ידע להיות אדריכל ומהנדס, בנה להנאתו רהיטים מסובכים בנגרייה שהקים וגילף מעץ מוצרים מגוונים. כשבנה את ביתו רכש ספרות מקצועית הנוגעת לכל מלאכות הבנייה והנהיג את הקמת הבית ביד רמה ובמקצוענות אופיינית. היה לו הכישרון להתמודד עם כל בעיה ולתת לה פתרון מושלם ונקי. לצד כל אלו, בצעירותו היה ספורטאי שהצטיין בענפי ספורט שונים. אח שלי היה מודל ללימוד שקשה לחקותו לנוכח הסטנדרטים הגבוהים שעמד בהם, הוא היה אמיץ וישר, חכם ודעתן, ואכן צודק. הוא הקרין תמיד אנרגיה וחיוניות והיה בעל אישיות כובשת. ואת הכול עשה בשלמות בלתי מתפשרת.

אח שלי היה עצמאי מאוד מגיל צעיר. בן 16 היה כשהתייצב בבית עם אופנוע, עליו רכב לבית הספר שהיה רחוק מהמקום שבו גרנו. הוא טיפל ותיקן את האופנוע בעצמו. לימים, כשהגעתי לגיל תיכון גם אני רציתי אופנוע, אבל הוא לא הסכים בנימוק שרכיבה על אופנוע מסוכנת.

הזו שלו, אבל הוא השכיל לכוון אותי לתחומים אחרים. לפעמים הייתי נבון מהאופן שבו פרגן לי כאילו מדובר בילד צעיר. אחד משופטי בית המשפט העליון שהיה פצינט של אח שלי, סיפר לי פעם שלדעתו אחי מנצל את עובדת ישיבתו של השופט על כיסא המטופלים בקליניקה כשפיו פתוח לרווחה וללא יכולת להגיב, רק כדי שיוכל לספר לשופט את שבחיי באוזניו. כזה היה. מפרגן, אוהב בכל לבו. מעולם לא רבנו. הייתה לנו הבנה מוחלטת שבשתיקה שיהיה אשר יהיה, אנחנו לא נריב ולא יהיה מתח בינינו. לא רבנו, לא ביקרנו זה את זה, לא שפטנו זה את מעשי זה. כל אחד מאיתנו היה מסור לשני ושנינו עבור ההורים שלנו.

אח שלי היה בעל, אב, סב, אח וכן מושלם. אח שלי הלך לעולמו בשיאו, יפה, אוהב ואהוב ללא גבול, בריא ומאושר, ללא סבל, בדיוק כמו שיאה לו. אך מוקדם. מוקדם מדי למי שהיה בעיניו אלמותי.

יהי זכרו ברוך לעד

בתיכון מצאתי מכתב שלו למורה לספרות ולעברית שהיה פרופסור ידוע. במכתב הוא משיג על ציון שקיבל במבחן ומוכיח בנימוקים משכנעים שהפרופסור הנכבד אינו יודע עברית כדבעי. ניסיתי לשכנע את אחי ללמוד גם משפטים, מכיוון שנוסף על כישוריו הרבים הוא גם ידע להתבטא נהדר בעל פה ובכתב. היסוד למחשבותי זו היה בעקבות מכתב שקיבלו הוריי ממחנך הכיתה בתיכון שבו למדתי, שבו המורה קובל על כך שנעדרתי 19 ימים מהלימודים בבית הספר במשך תקופת השליש. אח שלי נטל כרגיל את משימת התגובה והוא ענה בשם הוריי בלשון הזו: "בדקתי ומצאתי כי במהלך היעדרותו של דודי מבית הספר הישגיו הלימודיים רק השתבחו ולפיכך לא ברור על מה יש להלין...". וכי יש משפטן שהיה מנמק נימוק טוב מזה ? !

אחי בכורי תמיד פרש את חסותו הטובה עליי. ככישוריו שגבלו בגאונות הוא תמיד נתן לי את ההרגשה שאני נזר הבריאה. לא נטלתי מכישוריו דבר. הוא ניסה בצעירותנו ללמד אותי לבנות מטוסים מחלקיקים קטנים, ומיד כשהדבקתי את פני הטייס למושב הבין שזה לא בתחום השגתי. יכולתי לצאת ניוזק מהדומיננטיות

תזרים המזומנים במרפאה

ד"ר רפי פישור

ההכנסות מול סך ההוצאות. ההפרש בין ההכנסות להוצאות הוא הרווח.

תזרים המזומנים הוא דוח המפרט את התקבולים של המרפאה ואת התשלומים בפועל. התזרים הוא הדוח המאפשר לבצע המרפאה לבדוק אם יש ביכולתו לעמוד בהתחייבויות הכספיות. אם לא מצליחים לעמוד בכך יש צורך בגבייה אקטיבית או באשראי. הגדלת האשראי בצורה לא מבוקרת עלולה לגרום נזק בלתי הפיך לפעילות העסקית של המרפאה.

מרפאות רבות נפגעות מקשיים תזרימיים, מפני שהמרפאה יכולה להיות רווחית ברוחות ולמרות זאת לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה הכספיות השוטפות.

על כל רופא ומנהל מרפאה לדאוג שלא יהיה חוסר כסף במרפאה להוצאות חיוניות ותקופתיות (משכורות, שכר דירה, מסים וכדומה). יש הוצאות שחייבים לדאוג להן ברמה שנתית ויש כאלו ברמה החודשית.

כשבודקים זאת יש להתייחס לשאלות רבות. למשל, כשנערך שיפוץ במרפאה צריך לבדוק: האם הרופא משקיע כסף נוסף לצורך ביצוע השיפוץ? האם קיימים עודפים נצברים בחשבון הבנק?

על הרופא לתכנן את ההוצאות לפי תקציב מתוכנן, למשוך אליו רק מה שמגיע לו בנטו, ולא לבצע הוצאות הוניות פזיזות (מניסיון אישי, זה קשה אבל כדאי להתרגל לשיטה מהתחלה, זה קל יותר משבירת הרגלים). בשיטה זו לא יחסר כסף ולא תשולם ריבית מיותרת שמקטינה את הרווחים.

"השבוע הראשון לעבודתי כרופא שיניים צעיר במרפאה של רופא ותיק היה שבוע מוצלח. קיבלתי לטיפול מטרפא שנפל לו גשר טוטאלי, והייתי חייב להחליף אותו לתותבת מיידית. שכר הטרחה היה 10,000 לירות.

קיבלתי את הסכום במזומן, והלכתי לביתי בתחושה כי "מהיום לא יחסר לי דבר". במקרה באותו יום התקלקל המקרר בביתנו. בלי שום היסוס הלכתי למחרת לחנות חשמל וקניתי מקרר חדש במזומן ב-6,000 לירות.

הימים עברו ואני המשכתי לערב את כספי המרפאה עם ההוצאות עבור צורכי המחיה הפרטיים שלי.

כשהגיע סוף החודש טכנאי התותבות ביקש שכר טרחה על עבודתו, הרופא בעל המרפאה רצה 50% על היתרה, ומס הכנסה והמוסדות השונים דרשו את החלק שלהם. לאחר חישוב קצר נשארתי עם יתרה של 4,000 ש"ח, הייתי צריך לשלם 8,000 ש"ח הוצאות כי הרווח שלי היה פחות מ-2,000 לירות נטו (כאשר זה לא כולל גם את ההפרשות לפנסיה, שמשום מה מגיעה מהר מדי).

ביום אחד, בהחלטה מהירה אחת, עשיתי משיכת יתר של 4,000 לירות". לא הכרתי אז את המושג שאנחנו מתעלמים ממנו לעתים קרובות מדי במרפאה – "תזרים מזומנים".

היום נעסוק בתזרים מזומנים של המרפאה, את תזרים המזומנים של החיים הפרטיים נשאיר לפעם אחרת.

רבים טועים ומבלבלים בין תזרים מזומנים ודוח רווח והפסד. שימו לב, דוח רווח והפסד מפרט את ההכנסות וההוצאות של העסק בהתאם לחשבוניות מס, כלומר סך

להשכרה

מרפאת שיניים של שתי יחידות דנטליות מאובזרות

עם חדר המתנה ומשרד

בדירה של שלשה חדרים בקומת קרקע במרכז ירושלים

טלפון 052-641-4770

דברי חכמים

אהבת חינוך

הרב מרדכי דימנטמן

בעל תואר MA, מנהל המכון להכשרת מורים בישיבת "כרם ביבנה". מכשיר רבנים ומורים ב"בית מדרש לחינוך והוראה" במבשרת ציון
dimentman14@gmail.com

מעשה בשני אחים שירשו מאביהם חלקת אדמה. האחד היה נשוי ואב לילדים, והשני רווק ללא ילדים.

כל אח גר בבית משלו, אבל את השדה עיבדו יחדיו והתחלקו ביניהם בתבואה בשווה.

לימים, בעת קציר חטים, התעורר האח הרווק משנתו תוך מחשבה טורדנית: "למה לי חלק שווה לחלקו של אחי? לאחי יש משפחה גדולה לפרנס, ואילו אני לבדי!" מיד קם ממיטתו, ירד לחלקת השדה, העביר חלק ניכר מתבואתו לגורן של אחיו הנשוי, חזר למיטתו ושנתו ערבה לו! גם שנתו של האח הנשוי נדרה באותו הלילה וטרדה את מנוחתו: "למה לי חלק שווה לחלקו של אחי? הרי על אחי הרווק להקים משפחה וצפוי לו הוצאות מרובות, ואילו אני ברוך ה' מסודר!" מיד קם ממיטתו, ירד לחלקת השדה, העביר חלק ניכר מתבואתו לגורן של אחיו הרווק, חזר למיטתו ושנתו ערבה לו!

למחרת בבוקר בצאתם לשדה, השתומם כל אחד מהם כשגילה שלא חסר בגורן שלו דבר מהכמות שהניח בגמר עבודתו אתמול!

על מנהגם זה חזרו האחים אף בלילה שלאחריו, אך לתדהמתם הרבה, באישון לילה הם נפגשו זה עם זה באמצע, כל אחד ומשאו על כתפו למען אחיו... נפלו איש על צווארו של אחיו ובכו בבכייה של שמחה ואהבה עצומה...

מעשה זה עשה רעש גדול בשמים והוחלט שזה המקום שבו ראוי לבנות את בית המקדש!

לצערנו, לפני כאלפיים שנה, בתקופה זו של השנה (בחדשים תמוז-אב), חרב בית מקדשנו בעוון שנאת חינוך.

ודברי הרב קוק (בספרו אורות הקודש) מתאימים ביותר לתקופתנו אנו:

אם נחרבנו, ונחרב העולם עמנו, על ידי שנאת חינוך,

נשוב להיבנות, והעולם עמנו ייבנה, על ידי אהבת חינוך!

מיוחדים בין המתרפא לרופא לבין מרפאות ציבוריות. התחלתי להרהר במה שקורה במרפאות בבית ספרנו בירושלים, הרי שם מדובר במרפאה ציבורית. לא יכולתי לדעת מה זמן ההמתנה בכל המחלקות, אבל גם במחלקה לשיקום הפה מתרפא לא ממתיין יותר מ-20 דקות לתורו. קיימתי שיחה עם מנהלת המחלקה לשיקום הפה על נושא ההמתנה, הגענו למסקנות זהות, וסיכמנו שאולי במרפאת הסטודנטים ייתכן שמתרפאים ממתינים לסטודנט כחצי שעה ואולי אף יותר, אבל בהחלט לא כך לרופאי המחלקה.

נראה לי שכל רופא צריך לדאוג לכך שהטיפול במתרפאיו יוגבל לזמן שהוקצב. אם הטיפול המתוכנן עתיד להיות ארוך מהממוצע יש להקציב לו יותר זמן. אין לי ספק שרופא אינו יכול להתמקד בטיפול מסוים כאשר הוא יודע שבחדר ההמתנה מחכה לתורו המתרפא הבא. אמונו של המתרפא ברופא תלוי ביחסו אליו. ההמתנה לטיפול הוא מרכיב חשוב ביחסו של המתרפא לרופא.

Handwritten signature of Dr. Yehonatan Shalev

לאחרונה קבעתי לעצמי תור בעניין בריאותי שהטריד אותי. הגעתי לבדיקה 10 דקות לפני הזמן שנקבע לי וישבתי בחדר ההמתנה של המרפאה בציפייה להיכנס לרופא. לא הזדהיתי בתואר הרפואי שלי שהיה אולי מקצר את משך ההמתנה. ככל שזמן ההמתנה הלך והתארך, גברה חוסר הסבלנות שלי. פעמיים קמתי ממקומי ופניתי לאחות המרפאה, אבל לשווא. היא אמרה לי שתורי עוד לא הגיע. כאשר סוף סוף נקראתי להיכנס לרופא זה היה באיחור של שעה ועשר דקות! הרופא היה סימפטי ונעים הליכות והסביר לי את הבעיה שבגללה הייתי מודאג, הבדיקה עברה בשלום, ונפרדנו ברוח טובה.

למחרת, במשך כל היום הציק לי עניין ההמתנה הארוכה לפני הבדיקה. באופן טבעי השוויתי את הסיטואציה הזאת למה שקורה בחדר ההמתנה במרפאתי הפרטית, והגעתי למסקנה חד משמעית שדבר כזה לא יכול לקרות אצלי. כלומר, ב-25 השנים האחרונות לא קרה שמתרפא ישב בחדר ההמתנה הנאה והנוח והמתין לתורו, שנקבע מראש, יותר מאשר 10-15 דקות. היה לי נעים לחשוב על כך, ואין ספק שיש הבדל בין מרפאה פרטית שבה יש יחסים

בינינו

המתרפא בחדר המתנה

נח שטרן

nstern@cc.huji.ac.il

דיבידנט מציגה:

שילוב טכנולוגיות מנצח בבית אחד

CEREC MC-XL

CEREC AC

mis | TITANIUM
BASE